

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 212.375 van 4 april 2011
in de zaak A. 193.158/IX-6417**

In zake : de ARRONDISSEMENTSKAMER VAN
 GERECHTSDEURWAARDERS VAN HET
 ARRONDISSEMENT TONGEREN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Hugo Lamon
 kantoor houdend te 3500 Hasselt
 de Schiervellaan 23
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
 Justitie
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Kaat Leus en Patrick Hofströssler
 kantoor houdend te 1050 Brussel
 Louizalaan 99
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 26 juni 2009, strekt tot de
nietigverklaring van:
- het koninklijk besluit van 26 april 2009 tot bepaling van het aantal
gerechtsdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement;
 - de oproep tot kandidaatstelling voor drie vacante plaatsen in het arrondissement
Tongeren (met kantoren gevestigd te Borgloon, Bree en Maasmechelen).

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 198.096 van 23 november 2009 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen verworpen.

De verzoekende partij heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 maart 2011.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Hugo Lamon, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Audrey Baeyens, die loco advocaten Kaat Leus en Patrick Hofströssler verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Artikel 515 van het Gerechtelijk Wetboek verleent aan de Koning de bevoegdheid om het aantal gerechtsdeurwaarders vast te stellen per gerechtelijk arrondissement. Die bepaling luidt als volgt:

“De Koning bepaalt het aantal gerechtsdeurwaarders per arrondissement, nadat hij het advies heeft ingewonnen van de procureur-generaal bij het hof van beroep, van de procureur des Konings, van de vaste raad van de Nationale Kamer en van de raad van de arrondissementskamer van de gerechtsdeurwaarders.

In het door de Koning bepaalde aantal gerechtsdeurwaarders zijn zij die de ouderdom van 70 jaar hebben overschreden, niet inbegrepen.

Indien er meer gerechtsdeurwaarders in functie zijn dan het getal dat door de Koning is bepaald, geschiedt de vermindering tot laatstbedoeld getal slechts bij overlijden, ontslag of afzetting.”

3.2. Bij koninklijk besluit van 14 december 1984 tot bepaling van het aantal gerechtsdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement werd in uitvoering van artikel 515 van het Gerechtelijk Wetboek het aantal gerechtsdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement bepaald. Voor het arrondissement Tongeren gaat het om tien gerechtsdeurwaarders.

3.3. Op 1 augustus 2008 richt de minister van Justitie een adviesaanvraag tot aanpassing van het aantal gerechtsdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement aan de procureurs-generaal bij de hoven van beroep, aan de procureurs des Konings, aan de vaste raad van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders en aan de raden van de arrondissementskamers van de gerechtsdeurwaarders.

3.4. Met een brief van 2 september 2008 aan de minister van Justitie adviseert de voorzitter van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders dat het in de huidige context voorbarig is een beslissing te nemen aangaande het aantal gerechtsdeurwaarders per arrondissement, en eerder een vermindering van het aantal gerechtsdeurwaarders moet worden overwogen.

3.5. Met een brief van 3 september 2008 deelt de procureur des Konings te Tongeren zijn opmerkingen mee aan de minister van Justitie. De procureur des Konings stelt dat er zich in het arrondissement Tongeren geen problemen stellen in verband met de dienstverlening door de gerechtsdeurwaarders en hij op basis van het objectief cijfermateriaal het voorstel tot aanpassing van het aantal gerechtsdeurwaarders kan bijtreden.

3.6. Met een brief van 27 september 2008 deelt de syndicus van de arrondissementskamer van gerechtsdeurwaarders van het arrondissement Tongeren namens de verzoekende partij zijn advies mee aan de minister van Justitie. In het advies wordt gesteld dat de medegedeelde cijfermatige gegevens niet dienstig zijn als enige parameter en dat een alternatieve oplossing mogelijk is door de invoering van het ambt van geassocieerd gerechtsdeurwaarder.

3.7. Met een brief van 30 september 2008 maakt de procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen zijn advies over aan de minister van Justitie. Hij stelt vast “dat de toegang tot een effectieve functie voor een kandidaat-gerechtsdeurwaarder bijzonder eng is geworden hetgeen als neveneffect heeft dat jongere kandidaat-gerechtsdeurwaarders vaak te lang in een ondergeschikte positie worden gedwongen en dikwijls zeer lang moeten wachten om hun geambieerde ambt volwaardig te kunnen uitoefenen”. Op grond daarvan sluit de procureur-generaal zich aan bij het voorstel om het aantal gerechtsdeurwaarders in vier arrondissementen van zijn rechtsgebied te verhogen.

3.8. Met het koninklijk besluit van 26 april 2009 wordt het koninklijk besluit van 14 december 1984 opgeheven en wordt het aantal

gerechtsdeurwaarders per arrondissement opnieuw vastgesteld. In het arrondissement Tongeren wordt het aantal gerechtsdeurwaarders van tien op dertien gebracht. Het koninklijk besluit van 26 april 2009 vormt het eerste voorwerp van het onderhavig beroep.

3.9. In het Belgisch Staatsblad van 14 mei 2009 wordt de vacantverklaring van een aantal plaatsen van gerechtsdeurwaarder bekendgemaakt. Voor het gerechtelijk arrondissement Tongeren gaat het om drie betrekkingen, met kantoren te Borgloon, Bree en Maasmechelen. De vacantverklaring van deze betrekkingen vormt het tweede voorwerp van het onderhavig beroep.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4. De verzoekende partij beroept zich in haar verzoekschrift op een functioneel belang. Zij betoogt dat zij opkomt voor een belang “dat het aan hen die een openbare functie uitoefenen mogelijk maakt een beslissing aan te vechten die, zonder hen persoonlijk te beogen, de prerogatieven miskent van hun mandaat of van de instelling waartoe zij behoren”.

5. De verwerende partij betwist dat belang, omdat de prerogatieven van de verzoekende partij niet geschonden werden. Zij stelt ook niet in te zien op welk wettig belang de verzoekende partij zich te dezen kan beroepen.

6. In haar memorie van wederantwoord stelt de verzoekende partij dat de Raad van State in het arrest nr. 121.988 van 1 augustus 2003 reeds het functioneel belang aanvaard heeft voor het bestrijden van een beslissing over het aantal gerechtsdeurwaarders. En de tweede bestreden beslissing vloeit voort uit de eerste, zodat de verzoekende partij ook een belang heeft om tegen deze beslissing op te komen. Het nadeel dat door de bestreden beslissingen ontstaat is duidelijk:

eens de beslissingen definitief, zal zij immers bij het betwisten van de daaropvolgende benoemingen geen argumenten meer kunnen inroepen die gericht zijn tegen de beslissing tot verhoging van het aantal standplaatsen. De vernietiging zal haar ook een voordeel opleveren omdat de overheid dan zonder nieuwe beslissing niet langer op wettige wijze tot bijkomende benoemingen zou kunnen overgaan.

In haar laatste memorie voegt zij daar nog aan toe dat zij op basis van haar functioneel belang en op grond van het middel waarin aangevoerd wordt dat het bestuur geen rekening gehouden heeft met de wettigheidskritiek, de vernietiging van de bestreden besluiten kan nastreven. Volgens haar houdt de verplichting om advies te vragen de verplichting in om met dat advies rekening te houden.

Beoordeling

7. Het functioneel belang is het belang dat het aan hen die een openbare functie uitoefenen, mogelijk maakt beslissingen aan te vechten die, zonder hen persoonlijk te raken, een miskenning inhouden van de prerogatieven van hun mandaat of van de bevoegdheid van de instelling of het orgaan waartoe zij behoren. Dit belang kan door een vernietigingsarrest maar gediend worden wanneer een zodanig prerogatief is geschonden en wanneer die schending door een vernietigingsarrest in rechte ongedaan kan worden gemaakt. Dit betekent dat een middel moet worden aangevoerd dat betrekking heeft op de schending van een dergelijk prerogatief. Wordt geen dergelijk middel aangevoerd, dan is het beroep niet ontvankelijk.

De miskenning van een adviesverplichting is een middel dat in het kader van een functioneel belang kan worden aangevoerd. De overheid wiens advies moet worden ingewonnen, is dan immers buiten het georganiseerd beoordelingsproces gehouden en dat vitieert het eindbesluit. Dat het bestuur geen rekening houdt met een ingewonnen advies heeft geen betrekking op de

verhinderen van het adviesverlenend orgaan om zijn wettelijke opdracht te vervullen en kan derhalve in het kader van het functioneel belang niet ontvankelijk als annulatiemiddel worden aangevoerd.

8. In het arrest waar de verzoekende partij naar verwijst was duidelijk de schending aangevoerd van de prerogatieven van de verzoekster in die zaak, met name dat het wettelijk voorgeschreven advies van de raad van de arrondissementskamer niet was ingewonnen.

In de onderhavige zaak worden twee middelen aangevoerd: het bestreden koninklijk besluit heeft geen deugdelijke grondslag en de beslissing tot vacantverklaring is evenmin gemotiveerd, noch materieel noch formeel. Die middelen hebben geen betrekking op de prerogatieven van de verzoekende partij maar betreffen de interne wettigheid van het besluit.

9. De verzoekende partij voert geen middel aan dat de schending van haar prerogatieven betreft. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 april 2011,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche